

לתגובות והערות: שלח 054-6868199

זמני ת"א:

פְּנִימַת הַשָּׁבֶת: 19:25

יְצִיאַת הַשָּׁבֶת: 20:26

ר"ת: 20:57

לקבלת העלון במייל-

שלחו הודעה ל:

sagif_@walla.co.il

במ"ד עלון מס' 357 20.7.2018 - ח' מנחם אב תשע"ח

זֶה הַשָּׁמַעַף לְחַ' צְדִיקִים יְבוֹאֵן בּוֹ

פְּרִשְׁת - דְּבָרִים

שַׁבַּת תְּזִדוֹן

אלה הדברים אשר דבר משה... במדבר בערבה מול סוף בין פארן ובין תפל ולבו וחצרת ודי
זהב" (דברים א,א)

כתב רש"י: "לפי שאלו דברי תוכחות ומנה כאן כל המקומות שהכעיסו לפני המקום,
לפיכך סתם את הדברים והזכירם ברמז מפני כבודן של ישראל".

סיפור מופלא התרחש בבחור מישיבת מיר שפנה אל ראש הישיבה הגאון רבי נתן צבי
פינקל זצ"ל כשבועיים לפני סוף הזמן, וביקש רשות לטוס לביתו שבארה"ב, וזאת לאור
מצבו של סבו החולה שהולך ומחמיר. הבחור הדגיש: "אני מאוד קשור לסבי וחפץ
לבקרו, ומכיון שממילא נותרו שבועיים בלבד עד סוף הזמן יאפשר לי בבקשה ראש
הישיבה להקדים את שובי לביתי".

ר' נתן צבי השיבו: "שמירת זמני הלימוד בישיבה היא קודש קדשים, ואף הצורך הגדול
של ראיית הסב אינה סיבה לעזוב את הישיבה. ובפרט שהוראת היתר מצד ראש
הישיבה לצאת לפני סוף הזמן, עלולה, חלילה, לגרום לבחורים נוספים להורות היתר
לעצמם ולעזוב לפני תום הזמן, וקיים חשש לפריצת הסכר, תמשיך להתמיד עד לסוף
הזמן, ואולי בזכות זה ישלחו מן השמים רפואה שלימה לסבא", הפטיר ראש הישיבה
בחום.

הבחור יצא מבית ראש הישיבה, אך לא חזר לבית המדרש אלא לבית התיבות, הוא
החליט שאת סבו האהוב הוא חייב לראות, והתקשר לביתו להודיע שבעוד כחצי יממה
הוא ינחת באמריקה. המטוס נחת, וכשיצא מיודענו מיהר להדליק את המכשיר הנייד
שברשותו, והנה... הוא מגלה שהתקבלו מספר הודעות בתא הקולי. הוא פותח את התא
קולי... היו אלו בני המשפחה שביקשו שיחזור אליהם בדחיפות, הבחור התקשר אל
אמו והתחלחל לשמע הבשורה הנמרה: "את סבא כבר לא תזכה לראות", הודיעה האם
בצער, "הוא נפטר לבית עולמו לפני מספר שעות, חיפשתי אותך בדחיפות מכיון שסבא
ביקש להיטמן בירושלים, ואתה נכדו חביבו, שזוכה ללמוד בעיר הקודש, תצטרך לדאוג
לסדרי ההלוויה והקבורה".

הבחור, שרק לפני מספר דקות נחת לאחר טיסה ממושכת, כעת צריך לעלות שוב למטוס לכיוון הנגדי בחזרה לארץ ישראל, וכך, כשהוא עולה לטיסה חזרה שסדרו לו במהירות, התיישב על מקומו ובכל מהלך הטיסה ניצבה מולו דמותו של ראש הישיבה שליטף את ידו בחום, תוך כדי שהסביר לו כמה חשוב לשמור על גדרי שמירת הסדרים, וליבו נקפו על שלא ציית להוראתו.

הלוויית הסב יצאה כשמעט מלווים משתתפים בה, והנה לפתע התרגשות רבה אחזה באנשים, כאשר ראו את דמותו של ראש ממלכת התורה, ר' נתן צבי פינקל, מגיע להשתתף בהלוויה. על אף ייסוריו הקשים ואפיסת כוחותיו, יצא רבי נתן צבי ללוות את הנפטר עד לתום ההלוויה והקבורה.

לאחר סתימת הגולל פונה ראש הישיבה אל תלמידו ומבקש לומר לו דבר מה. כמובן שפחד ורעדה אחזו בתלמיד ורגשי בושה תקפוהו... והנה ר' נתן צבי, אביהם של אלפי בני הישיבות, שעניו וליבו היו לכל יחיד ויחיד, ניגש ולוחש באוזני תלמידו: "עברה עליך יממה שלימה של טיסות מתישות הלוך ושוב, ובוודאי שאתה רעב וחלש מאוד. ביקשתי מבני הבית שיכינו עבורך סעודה דשנה, וכעת אבקש שתבוא עמי לאכול ולנוח". עינו של הבחור לא נותרו יבשות כששמע את בקשת ראש הישיבה. למרות שנסע נגד הוראתו, בליבו הרחום של ראש הישיבה ונפשו הרחבה, טרח להגיע להלוויה, לעודד את תלמידו ולדאוג למצבו.

הבחור סיפר שלכל אורך הנסיעה לבית ראש הישיבה, וגם במהלך הסעודה, לא השמיע רבו ולו מילה אחת של תוכחה או טרזניה, "אך זו היתה התוכחה המעולה ביותר", אמר הבחור, "לא היה צריך להוסיף אפילו מילה אחת. הנהגתו המופלאה של ר' נתן צבי היתה כספר מוסר חי". (אמונה שלמה – ופריו מתוק)

ה' אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵכֶם יִסֹּף עֲלֵיכֶם כָּכֶם אֶלֶף פְּעָמִים וַיְבָרֵךְ אֶתְכֶם כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם (א,יא)
הקשה התנא הקדוש רבינו שמעון בר יוחאי זיע"א ב'זוהר' הקדוש (במדבר קיז):
מדוע בשעה שמושה רבינו מזכיר ומציין את שבחם של ישראל, שהם מרובים ככוכבי השמיים, מיד הוא מוסיף בדבריו גם ברכה ומאחל להם שהקב"ה ירבה אותם פי אלף ממה שהם כעת?

והשיב: "האי מאן דאמר שבחא דחבריה, דבגוי או דממוניה, בעי לברכא ליה, ולאודאה עליה ברכאן. מנלן? ממשא...! וברכתא בעי לברכא לה בעינא טבא, ולא בעינא בישא".

וביאור דבריו: מי שמשבח את חברו ומציין את הצלחתו בבנים טובים או בריבוי עושרו ונכסיו, מיד צריך להוסיף ברכה לאותו אדם, וצריך לברכו בעין טובה, וממשה רבינו למדנו זאת. וסיבת הדבר היא משום שבשעה שמדברים על אדם מסויים ומזכירים את מעלותיו והצלחותיו, הדבר מעורר עליו קטרוג, ומידת הדין מתעוררת כנגדו לבדוק אם אכן מגיע לו בצדק להצליח או להתעשר. ומפני כך, בשעה שמזכירים הצלחה של אדם מסויים, בד בבד צריך גם לברך אותו ולאחל לו שהצלחתו תמשיך. בכך מעוררים עליו את מידת הרחמים והחסד, וממילא מסתלקת ממנו מידת הדין ויזכה שהשפע וההצלחה יישארו בחלקו. ובמה הדברים אמורים? הנה בשבוע הקרוב יחול יום צום תשעה באב, אשר בו נחרב בית המקדש על עוון שנאת חנם, שלא יכלו לפרגן זה לזה, והיו מביטים זה על זה בעין צרה ובקנאת הלב. ואנחנו נשתדל לתקן חטא זה על ידי שנביט בעין טובה סביבנו, נפרגן זה לזה ונאחל רק טוב לזולתנו, ובכך נזכה ונחיש את גאולתנו ופדיון נפשנו!
(מתוך העלון 'משכן שילה')

לא אוכל לבדי שאת אתכם... והנכם היום ככוכבי השמים... איכה אשא לבדי טרחכם (א,ט-יב)
מדוע הזכיר משה את העובדה שבני ישראל נמשלו לכוכבי השמים, בין דבריו על כך שאינו יכול לשאת ולהנהיגם לבדו, ומה הקשר בין הדברים?
כדי להבין את הדבר, יש לבאר תחילה מהו עניין הכוכבים שישראל נמשלו להם, וכן מדוע הזכיר כאן משה רק שנמשלו לכוכבים, ולא הזכיר שנמשלו גם לחול, כדברי ה' לאברהם:
"והרבה ארבה את זרעך ככוכבי השמים וכחול אשר על שפת הים" (בראשית כב, יז)
והנה ההבדל בין החול לכוכבים, שהחול הוא צירוף של המוני גרגירים, שכל אחד מהם מחובר לחברו, ואילו הכוכבים אינם מחוברים אלו לאלו, וכל כוכב ניצב לבדו.
וכך הם ישראל, שנמשלו פעם לחול ופעם לכוכבים – פעמים מאוחדים ביניהם כחול, ופעמים ככוכבים שאין ביניהם אחדות. והנה בזמן שישראל מאוחדים ביניהם וחיים בשלום ובאחוה, קל יותר למנהיגם לסבול את טרחם, ואילו בשעה שאין אחדות ביניהם, קשה מאוד להנהיגם. ועל פי זה ניתן להבין את כוונת משה ואת סדר דבריו:
"לא אוכל לבדי שאת אתכם" – מדוע?
כיון ש"הנכם היום ככוכבי השמים" ואין ביניכם אחדות, ומכיוון שכך – "איכה אשא לבדי". (אפיקי יהודה)

איכה אשא לבדי טרחכם ומשאכם וריבכם (א,יב)
כתב רש"י: "טרחכם" – מלמד שהיו ישראל טרחנין, "ומשאכם" – מלמד שהיו אפיקורסין.

שאל הרה"ק רבי נחמן מברסלב זי"ע – מילא מהמילה "טרחכם", מבינים אנו מפירושה המילולי, שהכוונה שהיו טרחנין, אבל מנין לרש"י ש"משאכם" הכוונה לאפיקורסים, הרי מהפירוש המילולי אינו מובן כן?

אלא הסביר וענה תירוץ נפלא: משאכם היא אפיקורסות – יודעים אתה למה? כי האפיקורסות היא משא כבד על האדם, וסבל קשה, ואילו למאמין יש משענת חזקה ומוצקה – משא חיוו קל יותר, שהכל אצלו מבוסס באמונת אומן, ואילו האפיקורס טעון ספקות והרהורים המעיקים עליו כל הזמן וכך גורם שמשא החיים קשה עליו ביותר. וזהו "ומשאכם" – מלמד שהיו אפיקורסין, כי רק לאפיקורס שמחשבותיו מתרוצצים במוחו יש משא כבד, בבחינת משאכם...

תתחיל לזרום (מתוך העלון 'טוב לחסות לה' – הרב ליאור גלזר שליט"א)
הנה עומדים אנו בימי החורבן הנוראיים של שלושת השבועות, כשהשיא שלהם מגיע ביום ט' באב, הלא הוא יום החורבן הנורא, שמאז ועד היום גלתה השכינה מאיתנו, ואין לך יום שאין קללתו גדולה מחברו. מדוע אנו סובלים כבר אלפי שנים של צרות, אסונות, מחלות ופיגועים? אתם יודעים מה התשובה בשתי מילים?! – "חוסר זרימה". כי אם קמצא ובר קמצא, שהיו אנשים כמונו, היו זורמים ולא מקפידים על כל דבר, וגם אם קמצא הגיע בטעות לחתונה שלך, אתה לא זורק אותו מהאולם, אלא זורם ומעביר, וגם אם בר קמצא כבר בייש אותך וזרק אותך מהאולם, אתה לא לוקח כל דבר קשה ורץ להלשין לשלטון על היהודים, אלא אתה מחליק את הדברים מתחת לשולחן ולוקח את החיים בקלות – הרי שבית המקדש לא היה נחרב, ולא היינו סובלים אלפי שנים של צרות ואסונות.
אנשים צריכים 'לזרום' ולקחת את החיים יותר בקלות, ולא להקפיד על כל דבר ולקחת את הכל קשה, כי זוהי סיבת החורבן עד היום. בשכונת 'קרית הרצוג' שבבני ברק ישנו רב גדול ומפורסם ששמו – הרה"ג ר' משה דרעי שליט"א. לפני שהגיע הרב אל העיר בני ברק, כיהן הוא במשך כמה שנים כרב של אחד המושבות בארץ. והנה, באותו מושב, היה מגיע כל שבת בקביעות בחורצ'יק על אופנוע והיה מפר את קדושת השבת בכוונה, על מנת להכעיס את הרב ואת הקהל.

הרב דרעי לא אהב את מעשיו וקרא לו אליו. "אני מבקש ממך להפסיק מיד את חילול השבת במושב שלנו", אמר הרב, "שכן אם חפץ אתה לנסוע בשבת, תוכל לעשות זאת מחוץ למושב כאוות נפשך, ומדוע אתה נכנס למושב שלנו ומנסה להכעיס את הקהל כל שבת מחדש". "כבוד הרב", השיב לו הבחור, "כמו שאני לא מתערב ואומר לך מה לעשות בחיים, ככה הרב לא יתערב לי בחיים שלי. אני רוצה להכנס דווקא למושב שלכם ולנסוע בו בקולי קולות, אז למה לך להפריע לי". הרב ראה שהבחור מתעקש להמשיך בדרכו, ועל כן הוציא הוא קריאה ומודעה לכל בעלי החנויות במושב שלא למכור שום דבר לאותו בחור, כעונש על מעשיו, עד אשר יתחרט ויחזור בו. והנה, לימים הלך אותו בחור לשיעור תורה ששינה את חייו וגרם לו לחזור בתשובה שלימה, עד אשר החל הוא לשנות את חזונו ואף גידל זקן ופיאות. לא עבר זמן רב והבחור נפגש עם בת ישראל כשרה והשניים החליטו להקים בית נאמן. הבחור צ'יק שלנו הגיע למושב והחל לחלק הזמנות לחתונה לכל אנשי המושב, חוץ מאדם אחד, והוא... רב המושב - הרב משה דרעי! נעצור לרגע ונשאל אתכם: אם היינו במקומו של הרב, איך היינו מתנהגים?! האם לא היינו שומרים לו טינה ומקפידים עליו בליבנו, שלא רק שלא בא עדיין לבקש סליחה על מעשיו בעבר, אלא אף מזמין הוא את כל המושב מלבד אותי, רב הקהילה?!... אך בואו ושמעו מה עשה הרב דרעי, שממנו נלמד מה יגרום להחיש את הגאולה. מיד כששמע הרב מבני המקום שהבחור צ'יק הזה מתחתן, הוא לא חשב פעמיים. בערב החתונה לבש הרב את החליפה והמגבעת ועשה את דרכו לכיוון החתונה. הרב שנהג בחכמה, חיכה לרגע בו יתחילו רגעי הריקודים והשמחה, ואז מיד שהחלה המוזיקה נכנס הרב למרכז הרחבה, תפס את הבחור החתן, נישק אותו וחיבק אותו והחל לרקוד איתו מתוך אהבה גדולה. כל בני המושב שמחו עד למאוד לראות את דמותו של הרב, והחלו להצטרף במשחה עצומה לריקודים סביב הרב. החתן התבייש עד למאוד והיה המום לראות את הרב, חיבק אך הוא את הרב וביקש ממנו סליחה על כך שלא הזמין אותו ואף על כל מה שעשה בעבר על מנת להכעיסו. הרב תסלח לי על הכל", הוא התחנן בבושה, אך הרב דרעי השיב לו ואמר: "תזרום, הכל בסדר", וכך המשיכה החתונה בשמחה ובששון. נתאר לעצמנו שהרב לא היה 'זורם' ולא היה מחליק את הסיפור, אלא לא היה מגיע לחתונה: הרי שכיום, כאשר הגיע הרב לבני ברק, היה הבחור נשאר בקפידא ושנאה על הרב שהחרים אותו, והרב אף הוא היה זועם על הבחור שהזמין את כל המושב ורק אותו לא - וכך היו מקפידים זה על זה וגורמים לשנאה ופירוד לדורות. אך בזכות המעשה של הרב, מה קרה? התחברו הלבבות והגיע השלום, והכל בזכות ה'זרימה' של הרב, בלא להקפיד ולעמוד על כבודי! בגלל זה נחרב לנו בית המקדש ועד היום סובלים אנו מכל הצרות, כי אנחנו נפגעים מכל דבר ורוצים שירוצו אחרינו לבקש סליחה על כל דבר. גם אם פגעת - אל תקפיד ואל תעמוד על שלך, תתכופף ותעביר זאת הלאה, תבוא להתפייס גם אם זה לא הכבוד שלך. אין לנו מושג כמה נחת רוח יש להקב"ה שיהודי מעביר על מידותיו בשביל השלום!

בע"ה זיווג הגון: עוז בן מרים, לירון בן פנינה, אפרת בת מוזל, נועה בת יעל, קרן בת רחל.

לזרע בר קיימא: מוריה בת אורנה, מורן בת רותי, קורל בת סיגל.
הצלחה ופרנסה בשפע: לשגיא בן מרים, מורן בת רותי, אלכסי בן אירנה,
לירון בן פנינה, קורל בת סיגל.

לרפואה שלמה: ציפורה בת מורוור, ציפורה בת מרים, אורלי בת מלכה, אייל בן שרה,
שי בן רחל, יחזקאל בן אידה, רבקה בת מסעודה, אלכס בן רימה, יצחק יעקב בן
יפה, אילן בן מסעודה, יוסי בן ציפורה, יוסף בן ציפורה, עזיזה בת שוליקה, שולה בת
עזיזה.

לעילוי נשמות: אהרון רפאל בן רבקה ז"ל, בנימין בן סולי ז"ל, חביב בן סולי ז"ל, בתיה
בת סולי ז"ל, גבריאל בן מורוור ז"ל, מיכאל בן מורוור ז"ל, רחמים בן מורוור ז"ל,
יחזקאל בן יהודית ז"ל, דבורה בת טובה ז"ל, ישראל בן חנה ז"ל, דבורה בת מרים ז"ל.
ארז בן חיה ז"ל, יוסף מיכאלשוילי בן רפאל ז"ל, חנה בת שמחה ז"ל, דוד אמנו בן
מוזלה ז"ל, משה בן שושנה ז"ל, שרה רוסיקו מנשרוב בת תמרה ז"ל, ז'קלין לוי בת
מסעודה ז"ל, יוסף בעדאש בן נוארה ז"ל, ירושה בת רות ז"ל, זהרה ואסתר ושמחה
ומכלוף בר חנינה למשפחת בן שבת ז"ל, אברהם בן חנה וזבולון הכהן ז"ל.